

Парламентаризм у галузі науки державного управління – це система правління, що реалізується в умовах демократичного суспільства з високим рівнем політико-правової культури, характеризується чітким розподілом законодавчої і виконавчої функцій за домінуючого становища парламенту як державного органу народного представництва, що обирається шляхом прямих, загальних, вільних і періодичних виборів
(Парламентаризм: підручник. 3-ге вид., допов. й розшир. / В. А. Гошовська та ін. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2024. 592 с.).

**НАУКОВА ШКОЛА ВІТЧИЗНЯНОГО
ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО
ІНСТИТУТУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА
ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

Наукова школа вітчизняного парламентаризму – це унікальне явище в українському науковому і освітянському середовищі, яке є винятковим, рідкісним та таким, що не має аналогів; це не лише академічна спільнота, а й духовний простір, де народжується нове бачення ролі парламенту в житті держави. Тут поєднуються мудрість теоретиків і досвід практиків, щоб утвердити силу народного представництва як серце демократичного суспільства.

Унікальність Наукової школи зумовлюється дослідницьким напрямом кафедри парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка – єдиної в Україні, орієнтованим на фундаментальне та прикладне дослідження проблем парламентаризму як основи публічного управління.

У часи воєнних викликів і глобальних потрясінь Наукова школа стає своєрідним інтелектуальним щитом, який захищає політичну безпеку та суверенітет України; у період європейської інтеграції – своєрідним мостом, що з'єднує національні традиції з європейськими стандартами парламентаризму; у майбутньому – джерелом нових ідей, які допоможуть відновити і модернізувати демократичні інституції, виховати покоління політико-управлінських лідерів, орієнтованих на цінності свободи та народовладдя.

ГЕНЕЗА НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Розвиток теорії парламентаризму у багаторівневій системі публічного управління вперше здійснили ентузіасти – теоретики і практики з різних галузей науки, які об'єднались у 2019 році у Наукову школу вітчизняного парламентаризму у Національній академії державного управління при Президентові України під керівництвом доктора політичних наук, професора

Валентини Гошовської, з метою професіоналізації парламентської діяльності, враховуючи власний досвід парламентської та публічно-управлінської діяльності.

До створення сучасного образу Наукової школи доклали зусилля науковці кафедри парламентаризму та політичного менеджменту НАДУ при Президентіві України - Н.Б. Ларіна, Р.П. Марчук, М.М. Газізов, Л.А. Пашко, І.М. Плотницька, В.М. Гурієвська, Ю.М. Кисіль.

Офіційною датою заснування школи є 20 червня 2019 року, коли рішенням вченої ради Національної академії державного управління при Президентіві України (протокол № 270/05-7 від 20.06.2019) затверджено Наукову школу вітчизняного парламентаризму на базі кафедри парламентаризму та політичного менеджменту, яку підтримали керівники Верховної Ради України, органів державної влади, НАДУ при Президентіві України.

У 2021 році Наукова школа підтвердила свій статус у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (протокол №11 від 17.01.2022) на базі кафедри парламентаризму.

У лютому 2026 року Наукова школа вітчизняного парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби успішно пройшла чергову атестацію у Науково-технічній раді Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Наукова школа вітчизняного парламентаризму підтримана керівниками органів публічної влади (*витяги із окремих листів підтримки*):

2011 р. – Керівник Апарату Верховної Ради України **Валентин Зайчук**: *«...Апарат Верховної Ради України потребує спеціалістів із зазначеної спеціальності з урахуванням двох спеціалізацій, що вже відкрито відповідно до рішення Міністерства освіти і науки України...»;*

2020 р. – Голова Верховної Ради України **Андрій Парубій**: *«Особлива вдячність вам, шановна Валентина Андріївно, за науковий супровід діяльності українського парламенту і процесів державотворення, за єдину в Україні кафедру парламентаризму та політичного менеджменту, за Наукову школу вітчизняного парламентаризму, що сформувалась на її основі...»;*

2021 р. – Голова Верховної Ради України **Дмитро Разумков**: *«Ми живемо в унікальний період становлення сильної української держави. Кожен із нас докладає максимум зусиль для розвитку України і робить свій внесок у щасливе майбутнє наступних поколінь»;*

2026 р. – Голова парламентської фракції «Слуга народу» **Давид Арахамія**:
«Особлива вдячність за ... громадський рух науковців і практиків, магістрів й аспірантів, публічних службовців різних рівнів державного управління, який сформувався на базі громадської організації «Академія парламентаризму». Ми високо цінуємо нашу співпрацю....».

(Арахамія Д.В., народний депутат України Верховної Ради України IX скликання, Голова фракції «Слуга народу»).

МІСІЯ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Своєю **місією** Наукова школа вітчизняного парламентаризму визначає здійснення науково-просвітницької та освітньої діяльності, забезпечення експертно-аналітичного супроводу функціонування Верховної Ради України, розроблення науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення

діяльності представницьких органів влади, а також сприяння формуванню активного, відповідального та політично свідомого громадянського суспільства.

Члени Наукової школи вітчизняного парламентаризму активно співпрацюють з Верховною Радою України IX скликання.

(Гошовська В.А. разом із Корнієнко О.С., Першим заступником Голови Верховної Ради України, народним депутатом України Верховної Ради України IX скликання, доктором філософії з публічного управління та адміністрування).

КЕРІВНИК НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Керівник дослідницького колективу Наукової школи вітчизняного парламентаризму – **Гошовська Валентина Андріївна,**

доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, народний депутат України кількох скликань, Голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та праці, заступник Секретаря РНБО України, перший заступник Міністра оборони України, Державний службовець I рангу, Заслужений працівник народної освіти України, повний кавалер Ордена Княгині Ольги, почесний професор НАДУ при Президентові України, почесний професор Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, почесний громадянин міста Балаклія, доктор габілітований суспільних наук Республіки Польща, професор габілітований гуманітарних наук Республіки Польща, Президент громадської організації «Академія парламентаризму», член редакційної колегії наукового фахового видання у галузі науки державного управління Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби «Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Державне управління», член редакційної колегії електронного журналу «Державне управління і політика» Східноєвропейського союзу вчених, науковий експерт Дослідницької служби Верховної Ради України.

Підготувала 5 докторів наук з державного управління, 12 кандидатів наук та докторів філософії з державного управління, публічного управління та адміністрування, політології. Автор понад 300 наукових робіт. Має державні і наукові нагороди та відзнаки.

СКЛАД НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Наукове ядро Наукової школи вітчизняного парламентаризму складають науково-педагогічні працівники кафедри парламентаризму Навчально-наукового

інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка – **Лідія Даниленко** (доктор педагогічних наук, професор), **Ірина Дудко** (доктор політичних наук, професор), **Надія Максименцева** (доктор юридичних наук, доцент), **Ігор Рейтерович** (кандидат політичних наук, доцент), **Лілія Григорович** (доктор філософських наук), **Володимир Дзєга** (доктор філософії з публічного управління та адміністрування), **Юлія Шестакова** (доктор філософії з політології).

Разом із директором Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктором філософських наук, професором, **Ларисою Комахою**, завідуючою кафедри парламентаризму, керівником Наукової школи – доктором політичних наук, професором, **Валентиною Гошовською** – це потужна команда однодумців-парламентаристів.

«Нас об'єднує неупереджене віддзеркалення політичних процесів у державотворенні незалежно від «політичної погоди».

На основі професійного альтруїзму і непозірного патріотизму ми спільно (науковці і практики парламентаризму) формуємо Українську інформаційно-комунікаційну платформу підтримки і впровадження в життя ідей народного представництва шляхом професійної підготовки фахівців для системи представницької влади держави» (В. Гошовська).

(Комаха Л.Г., директор Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор філософських наук, професор).

Серед членів Наукової школи вітчизняного парламентаризму – провідні вітчизняні вчені з питань конституціоналізму, парламентаризму, публічного управління (політичні та громадські діячі – народні депутати України, члени Конституційного Суду України, керівники органів державної влади та органів місцевого самоврядування, обласних військових адміністрацій, міністерств і відомств, керівник Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби та завідувачі кафедр, представники наукової спільноти Київського політехнічного інституту ім. Ігоря Сікорського, Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, Центру адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, Університету менеджменту освіти Національної академії педагогічних наук України, Дніпропетровського національного університету ім. О. Гончара, Академії фінансового моніторингу, Івано-Франківського національного університету, Волинського національного університету імені Лесі Українки, Інституту філології КНУ імені Тараса Шевченка та ін.); академіки НАН України; представники ГО «Академія парламентаризму»; викладачі кафедри парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби; випускники та здобувачі вищої освіти кафедри парламентаризму, що навчаються за сучасними освітніми програмами «Парламентаризм та парламентська діяльність», «Публічний аудит»,

«Європейські та євроатлантичні управлінські студії» за спеціальністю D4 «Публічне управління та адміністрування».

У роботі Наукової школи активну участь беруть видатні науковці – академіки Національної академії наук України та представники органів влади.

(Рафальський О.О., директор Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, академік НАН України і НАПН України, віцепрезидент НАН України).

(Лібанова Е.М., академік НАН України, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України, академік-секретар Відділення економіки НАН України, Директор Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України).

(Онищук С.В., Голова обласної державної адміністрації - начальник обласної військової адміністрації, доктор наук з державного управління, професор, Заслужений юрист України).

(Філіпчук Г.Г, доктор педагогічних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України).

(Валентина Гошовська разом з Анатолієм Кінахом, українським політиком, прем'єр-міністр України (2001—2002), Першим віцепрем'єр-міністром України (1999), віцепрем'єр-міністром України з питань промислової політики (1995—1996), Міністром економіки України (2007), Секретарем РНБО України (2005—2006)).

(Валентина Гошовська разом із Володимиром Литвином, народним депутатом України IV, VI та VII скликання Верховної Ради України, Головою Верховної Ради у 2002 — 2006 роках та з 9 грудня 2008 року до 6 грудня 2012, доктором історичних наук, професором, дійсним членом Національної академії наук, Героєм України та з та Юрієм Ковбасюком, Президентом НАДУ при Президентіві України у 2009-2016 роках).

(Валентина Гошовська разом з Юлією Мостовою, українською журналісткою, співзасновницею і головною редакторкою тижневика «Дзеркало тижня. Україна»).

(Валентина Гошовська разом з Анатолієм Гриценко, народним депутатом України VI та VII скликань Верховної Ради України, Міністром оборони України у 2005-2008 роках).

(Валентина Гошовська разом з Сергієм Тігіпко, народним депутатом III, IV та VII скликань Верховної Ради України та Президентом Національної академії державного управління при Президентові України - Юрієм Ковбасюком).

У цілому творчий колектив науковців єдиної в Україні кафедри парламентаризму Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка та інші члени Наукової школи станом на лютий 2026 року налічує **83 особи**, серед яких:

- **25** науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка (13 докторів наук; 8 кандидатів наук; 4 доктори філософії; 6 членів ініціативної групи);

- **49** наукових та науково-педагогічних працівників інших наукових установ та закладів вищої освіти України, посадових осіб органів державної влади та органів місцевого самоврядування (17 докторів наук, 12 кандидатів наук, 20 докторів філософії);

- **5** аспірантів та **4** магістри-випускники;

- представниками Наукової школи за різними освітніми програмами підготовлено більше **1000** магістрів з державного управління, публічного управління та адміністрування.

На освітньо-професійній програмі «Парламентаризм та парламентська діяльність» спеціальності «Публічне управління та адміністрування» та в аспірантурі навчалися народні депутати України та понад 100 помічників.

Серед народних депутатів, зокрема:

Верховної Ради України IX скликання:

- Аліксійчук Олександр Васильович; ▪ Арахамія Давид Георгійович;
- Арсенюк Олег Олексійович; ▪ Безгін Віталій Юрійович;
- Божков Олександр Валерійович; ▪ Дмитрієва Оксана Олександрівна;
- Зінкевич Яна Вадимівна; ▪ Кісель Юрій Григорович;
- Негулевський Ігор Петрович; ▪ Нестеренко Кирило Олександрович;
- Рубльов Вячеслав Володимирович; ▪ Сушко Павло Миколайович;

- Тищенко Микола Миколайович; ▪ Яцик Юлія Григорівна.

Верховної Ради України VIII скликання:

- Амельченко Василь Васильович; ▪ Барвіненко Віталій Дмитрович;
- Барна Олег Степанович; ▪ Кодола Олександр Михайлович.

(Гошовська В.А. разом із Кіселем Ю.Г., народним депутатом України Верховної ради України IX скликання, Головою Комітету ВР з питань транспорту та інфраструктури, доктором філософії з політології).

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Найбільш вагомі наукові результати Наукової школи вітчизняного парламентаризму:

- теоретичні засади парламентаризму у публічному управлінні;

- механізми формування та функціонування сучасних парламентських фракцій, коаліцій та об'єднань у Верховній Раді України;
- тенденції та особливості розвитку сучасного європейського й українського парламентаризму;
- пріоритетні напрями публічної політики у сфері безпеки і оборони України в умовах глобальних викликів;
- інноваційні підходи до державної політики України у сфері продовольчої безпеки.

У межах Наукової школи було системно введено та розвинуто публічно-управлінський вимір парламентаризму, обґрунтовано категорії «парламентське врядування», «парламентська дипломатія», розширено зміст поняття «парламентський контроль» як механізму демократичної підзвітності, конституційної рівноваги та інституційної стійкості держави.

Уточнено, що:

- парламент і парламентаризм не ідентичні поняття: парламент - одна зі складових парламентаризму; парламентаризм – система політичної організації держави;

- ціннісний вимір парламенту і парламентаризму - це політична відповідальність коаліції депутатських фракцій та встановлення балансу публічних інтересів політичного керівництва, еліти і суспільства;

- вітчизняний парламентарист бачить Українську державу з конституційованим і вкрай демократичним укладом взаємодії суспільства та влади, і, зокрема, її представницької гілки в особі Верховної Ради України.

Важливим внеском Наукової школи вітчизняного парламентаризму є формування наукового напрямку дослідження парламентаризму в умовах кризових правових режимів, воєнного стану, суспільних трансформацій, європейської інтеграції та повоєнного відновлення держави. У результаті – це не лише розширення понятійно-категоріального апарату дослідження парламентаризму, але й нова методологія його осмислення, як комплексного механізму демократичного врядування та реалізації публічної влади.

Ці результати відображені у значній кількості вітчизняних та зарубіжних наукових публікаціях.

Важливим напрямом Наукової школи стало формування та розвиток європейського виміру парламентаризму, у межах якого парламентаризм розглядається не лише як національний інститут, а як елемент багаторівневого демократичного врядування в умовах європейської інтеграції. Школою було актуалізовано питання європеїзації парламентського врядування, адаптації парламентських процедур до стандартів Європейського Союзу, розвитку парламентської дипломатії, демократичної підзвітності, механізмів парламентського контролю в контексті євроінтеграційних процесів, а також взаємодії національного парламенту з інституціями ЄС та міжнародними парламентськими мережами.

Також одним із ключових завдань Наукової школи вітчизняного парламентаризму є аналіз проблем та перспектив розвитку представницького правління та представницької влади в контексті сучасних глобалізаційних викликів, а також визначення напрямів його удосконалення.

Враховуючи багатоваріантність та навіть полярність наукових підходів, представники Наукової школи розглядають поняття «представницька влада», з одного боку, як нерозривно пов'язану та конгруентну законодавчій (на підставі обґрунтування принципу поділу влади, де парламенту відводиться особлива

роль), а з іншого - як нетотожну законодавчій владі, оскільки це сума сукупності повноважень, які делеговані народом або його частиною своїм обраним представникам, об'єднаним у спеціальні колегіальні установи (парламенти, муніципальній раді) на визначений термін і сукупність самих органів влади.

Напрацювання Наукової школи вітчизняного парламентаризму передбачають ґрунтовний аналіз ключових проблем та перспектив представницького правління, властивих сучасним демократіям (передусім Україні) в контексті сучасних глобалізаційних викликів, огляд ключових понять (з врахуванням багатоваріантності й полярності наукових підходів) та принципів представницького правління, а також дослідження специфіки його трансформації (імплементация нових форм неінституціолізованої політичної участі громадян у діяльність представницьких органів влади; трансформації ролі груп інтересів у суспільно-політичних процесах; поглиблення професіоналізації представницького правління; створення інститутів деліберативної демократії із застосуванням процедури жеребкування) на сучасному етапі глобалізації.

Пріоритетні напрями наукових досліджень Наукової школи вітчизняного парламентаризму зосереджені на:

- розвиткові теоретичних засад парламентаризму і практичної діяльності представницьких органів влади у багаторівневій системі публічного управління, в яких активізується роль громадянського суспільства та пріоритезуються принципи виборності, колегіальності, відкритості, підзвітності;
- посиленні публічного, зокрема парламентського, контролю в усіх сферах життєдіяльності держави і суспільства, що ґрунтується на принципах стримування і противаг, сучасних інструментах забезпечення підзвітності органів державної влади та органів місцевого самоврядування, зокрема моніторингово-наглядного, інтерпеляції та ін.;
- виявленні, мобілізації та використання суспільного потенціалу держави, спрямованого на захист політичної безпеки держави як складової її національної

безпеки, що гарантує політичний суверенітет, стабільність політичних і суспільних інституцій, територіальну цілісність та політичну незалежність держави у сфері парламентаризму

Особливістю Наукової школи вітчизняного парламентаризму є не лише формування нових теоретико-методологічних підходів, а й створення дієвих механізмів втілення наукового знання у практику публічного управління та парламентської діяльності. Одним із новаторських форматів, започаткованих і послідовно розвинених школою, стало проведення **Всеукраїнських Конгресів парламентаристів** як постійного майданчика професійного діалогу між науковцями, парламентарями, органами публічної влади, представниками міжнародних інституцій та експертного середовища, результатом яких стали концептуальні рекомендації щодо вдосконалення законодавчої діяльності, парламентського контролю, демократичної підзвітності, взаємодії держави та громадянського суспільства, європейської інтеграції та розвитку інституційної спроможності парламенту.

Конгреси парламентаристів (прихильників парламентської форми організації влади в державі) завжди проходить за підтримки Верховної Ради України та її Апарату і мають на меті сформуванню та поширити у суспільстві думку про те, що Конституція України – це національна система права, яка є основою представницького парламентського ладу на демократичних засадах, що забезпечується вибором гідних і вільних представників громади до прийняття загальнодержавних рішень, утвердження законності і правопорядку в країні.

Важливим напрямом впливу Наукової школи стало також формування парламентської та управлінської культури суб'єктів публічної влади через підготовку в межах освітніх програм народних депутатів України, вищого корпусу державної служби, керівників органів публічної влади та політичних лідерів.

Адже, важливо мати не лише засновників Наукової школи з їхнім значимим науковим доробком, а й послідовників - докторантів, аспірантів, магістрантів, які об'єднані передусім спільними науковими інтересами і є у своїй більшості однодумцями.

Новаторство Наукової школи полягає у поєднанні фундаментальних наукових досліджень із практикою державотворення, перенесенні парламентаризму у площину демократичного врядування, а також у розробленні сучасних підходів до функціонування парламентаризму в умовах кризових режимів, воєнного стану, суспільних трансформацій та європейської інтеграції. Її діяльність відповідає пріоритетним тематичним напрямам наукових досліджень у контексті європейської інтеграції України, воєнно-політичних та соціально економічних викликів, геополітичних проблем сучасного глобалізованого світу.

Її здобутки належно оцінені **Національною академією наук України** у різні періоди.

(Президент НАН України Борис Патон вручає Валентині Гошовській Премію Міжнародного академічного рейтингу «Золота фортуна» за наукові досягнення).

(Загородній А.Г., академік, Президент Національної академії наук України, Директор Інституту теоретичної фізики ім. М. М. Боголюбова НАН України вручає відзнаку НАН України за підготовку наукової зміни, 2024 р.).

НАУКОВІ ЗДОБУТКИ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Наукові досягнення Наукової школи (2021-2026 pp.):

- загальна кількість опублікованих колективних монографій – **8**;
- опубліковано статей у виданнях, рекомендованих МОН України, в українських/закордонних рецензованих журналах: **25** статті – у виданнях, індексованих у міжнародній наукометричній базі даних (Scopus, Web of science); **110** статей – у фахових виданнях, рекомендованих МОН України;
- підготовлено **40** докторів філософії, з них 22 – з публічного управління та адміністрування; 14 – з політології; 4 – з права;
- взято участь у дослідницьких програмах з актуальних наукових напрямів Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України:

- «Теоретико-методологічні засади парламентаризму та парламентської діяльності» (номер державної реєстрації 0115U004064);
- «Цінності, стандарти, компетентність в парламентській діяльності» (номер державної реєстрації 0116U002770);
- «Політична корупція в парламентській діяльності: природа, прояви, запобігання» (номер державної реєстрації 0117U002872);
- «Теоретико-методологічні засади розвитку сучасної моделі представницької влади у державотворчому процесі України» (номер державної реєстрації 0118U000638);
- «Механізми запобігання політичній корупції в органах представницької влади України» (державний реєстраційний номер 0119U1015);
- «Політична культура в забезпеченні єдності та консолідації українського суспільства» (номер державної реєстрації 0120U101662);
- ініційовано і проведено 25 Всеукраїнських і міжнародних науково-практичних заходів, серед яких особливе значення має *Конгрес парламентаристів*, який проходить щорічно до Дня Конституції України і об'єднує парламентаристів і конституціоналістів, розкриваючи щоразу нові грані їхньої діалектичної єдності.

Всеукраїнські Конгреси парламентаристів - це постійно діючі майданчики професійного діалогу між науковцями, парламентарями, органами публічної влади, представниками міжнародних інституцій та експертного середовища, результатами яких є концептуальні рекомендації щодо вдосконалення законодавчої діяльності, парламентського контролю, демократичної підзвітності, взаємодії держави та громадянського суспільства, європейської інтеграції та розвитку інституційної спроможності парламенту в умовах глобалізації та правового режиму воєнного стану.

Діяльність Наукової школи вітчизняного парламентаризму **відзначена** подяками та грамотами Президії НАН України за підготовку наукової зміни;

ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка за високий професіоналізм в організації науково-методичної, науково-дослідної роботи та значний особистий внесок у популяризацію української науки на міжнародному рівні; керівника Дослідницької служби Верховної Ради України; Голови політичної партії «Слуга народу»; голів Васильківської та Ніжинської міських рад, Фастівської районної ради та ін.

ПРАКТИЧНІ ВИМІРИ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Практичний вимір здобутків Наукової школи знайшов реалізацію:

- у підготовці аналітичних матеріалів для Верховної Ради України, органів місцевого самоврядування, державних установ, політичних партій, громадських об'єднань як платформи їх практичної діяльності;
- розвитку науки державного управління у сфері парламентаризму;
- організації і вдосконаленні навчального процесу, спрямованого на підготовку кадрів у сфері публічного управління та парламентської діяльності.

Вперше в Україні запроваджено:

- освітньо-професійні і науково-професійні програми спеціальності 281 / D4 : магістерського рівня - «Парламентаризм та парламентська діяльність» ,

«Публічний аудит»; бакалаврського рівня - «Європейські і євроатлантичні управлінські студії»;

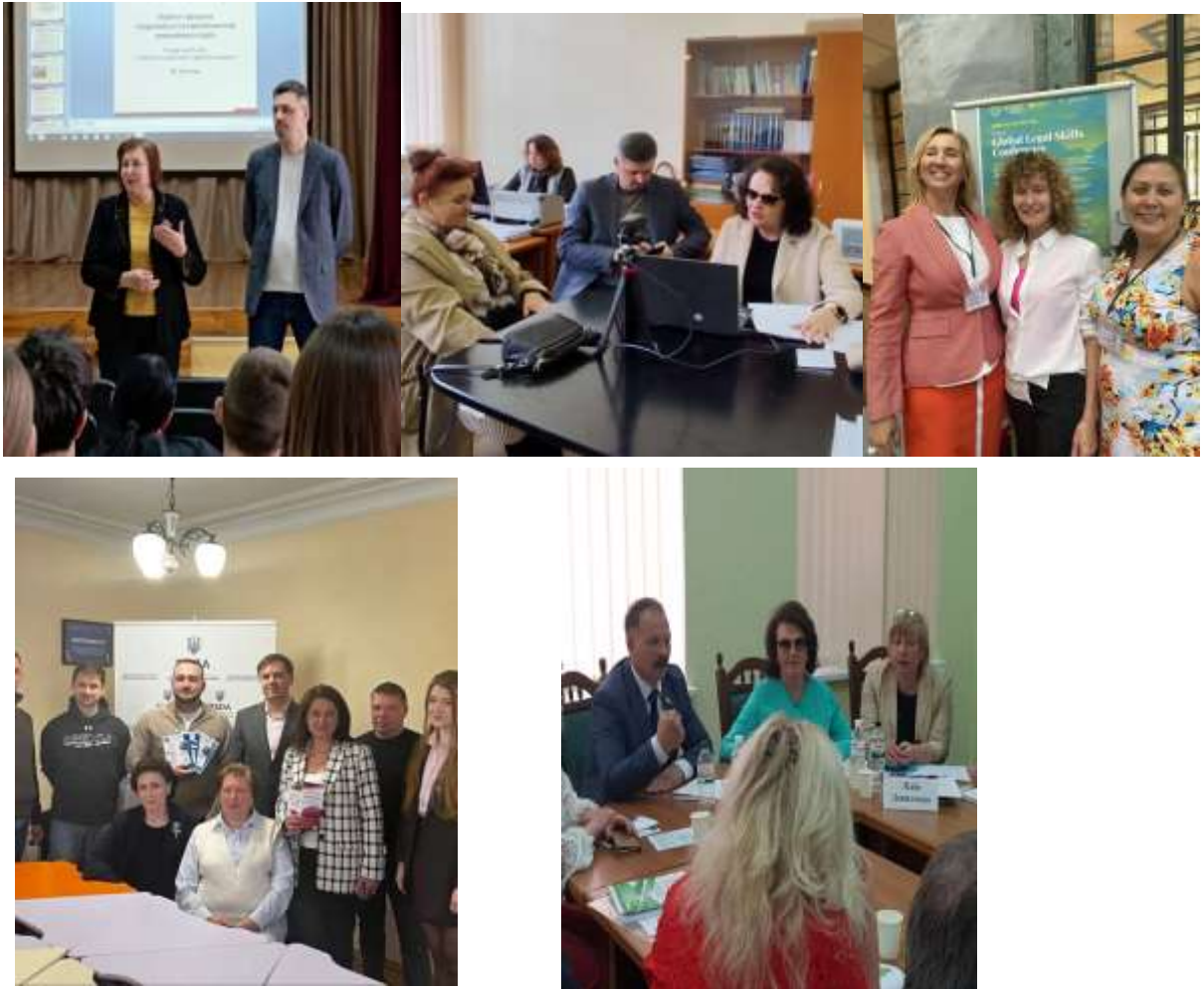

- питання про вітчизняний парламентаризм - у Програму вступних іспитів на спеціальність 281 (D4) «Публічне управління та адміністрування» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»;

- базові положення концепції вітчизняного парламентаризму - у Державні Стандарти вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» для підготовки бакалаврів;

- комплекс питань про феномен вітчизняного парламентаризму у публічному управлінні - у зміст Єдиного державного кваліфікаційного іспиту (ЄДКІ) спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»;

- висвітлення здобутків Наукової школи вітчизняного парламентаризму у ЗМІ та інших соціальних мережах (телеканалах, Ютуб-каналах, радіо, друкованих та електронних засобах масової інформації).

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Перспективними напрямками діяльності Наукової школи визначено обґрунтування:

– глобальних викликів представницькій демократії, які потребують актуалізації питань народовладдя, виборності, делегування в умовах обмеження реалізації прав і свобод людини і громадянина та забезпечення відповідних конституційних гарантій під час воєнного стану та повоєнного відновлення;

– наукових засад парламентської стійкості в умовах правового режиму воєнного стану в Україні та пост конфліктної демократії з метою відновлення, модернізації, реконструкції владних інституцій та розвитку національно-орієнтованої політико-управлінської еліти;

– механізмів відновлення і захисту демократичного й конституційного ладу на засадах сучасних наукових підходів, зокрема, громадо-орієнтованого, превентивного, етично-ціннісного, інклюзивного, компаративного, та ін., у публічному управлінні; впровадження європейських і світових стандартів парламентаризму в Україну, подальше осмислення процесів адаптації національного законодавства до права ЄС; концепцій розвитку народного представництва, парламентського контролю та публічного аудиту у публічному управлінні на засадах демократичних цінностей і геополітичних проблем сучасного глобалізованого світу.

СТРАТЕГІЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРЛАМЕНТАРИЗМУ

Популяризація результатів Наукової школи вітчизняного парламентаризму – це не лише проведення наукових конференцій, круглих столів чи публікація результатів досліджень, а й створення сучасного живого простору для діалогу між наукою та молоддю. Важливим інструментом у цьому процесі постала інтерактивна платформа «Молодь та європейська інтеграція України», яка поєднала науку, творчість та громадянську активність.

Через творчі проєкти, мистецькі заходи, дебати, відеоконтент, соціальні мережі та сучасні цифрові формати молодь отримує можливість не просто ознайомлюватися з ідеями парламентаризму, а й відчувати свою особисту причетність до формування майбутнього держави.

Саме такий підхід наукової школи здатний зробити науку ближчою, зрозумілішою та цікавішою для молодого покоління, перетворюючи результати наукових досліджень не лише на академічні знання, а й на реальний інструмент суспільних змін.

У межах школи діє науково-дослідницький гурток «Витоки вітчизняного парламентаризму», діяльність якого спрямована на:

- вивчення історичних джерел — аналіз становлення та розвитку парламентських традицій в Україні від козацьких рад і земських зборів до сучасної Верховної Ради;
- дослідження правових основ — розгляд конституційних актів, законодавчих ініціатив та нормативних документів, що формували українську державність;
- формування наукового світогляду студентів — розвиток уміння працювати з архівними матеріалами, історико-правовими текстами та сучасними дослідженнями;
- виховання громадянської свідомості — усвідомлення ролі парламентаризму у забезпеченні демократичних процесів, прав і свобод громадян;
- порівняльний аналіз — зіставлення українських традицій парламентаризму з європейськими моделями, пошук спільних рис та відмінностей;
- практична діяльність — організація дискусій, семінарів, публічних виступів, підготовка наукових доповідей і презентацій.

Гурткова робота виконує не лише освітню, а й виховну функцію: вона допомагає учасникам зрозуміти історичні витoki парламентаризму, усвідомити його значення для сучасної України та сформувати активну громадянську позицію.

Стратегія популяризації результатів досліджень Наукової школи вітчизняного парламентаризму передбачає:

- публікаційну активність науковців;
- співпрацю з міжнародними партнерами – EU*Connect, Горизонт Європа; Erasmus+;
- створення освітньо-наукової медійної платформи підтримки вітчизняного парламентаризму;
- залучення молодих науковців шляхом: виконання магістерських, кандидатських, докторських дисертацій з проблем вітчизняного

парламентаризму та публічного аудиту; участі у щорічних науково-практичних заходах кафедри парламентаризму; участі у щорічному конкурсі творчих робіт здобувачів вищої освіти, що навчаються за програмами «Парламентаризм та парламентська діяльність», «Публічний аудит», «Європейські та євроатлантичні студії»; розвитку арт-платформи «Європейський та Український парламенти: спільні завдання і перспективи»; участі у роботі студентського наукового гуртка з історії вітчизняного парламентаризму.

В цілому, будь яка Наукова школа для країни – це інструмент для її інноваційного розвитку. Так, наприклад, у 40-і роки ХХ ст. – уранові програми підтримувалися в США і СРСР. В Україні наукові школи Миколи Амосова, Віктора Глушкова, Євгена і Бориса Патона та ін. за підтримки держави змінили погляди всього світу на медицину, кібернетику (комп'ютерну техніку), металургію тощо.

Наукові школи – це неформальні об'єднання науковців – патріотів, ентузіастів, альтруїстів. Наукова школа вітчизняного парламентаризму – одна з них, яка впливає на свідомість тих, хто ухвалює життєво важливі політико-управлінські рішення. Коло її прихильників з кожним роком стає все більшим, завдяки чому в Україні формується потужне вітчизняне науково-експертне середовище з вирішення проблем парламентаризму та публічного управління, метою якого є творення міцного потенціалу українського суспільства, здатного трансформувати реальність у нові можливості, а складні задачі – у їх рішення.

ПРО НАС ПИШУТЬ

- <https://www.instagram.com/ipacs.knu?igsh=MTc2Z3BnbGw5am04NA>
- <https://whatsapp.com/channel/0029VawtWG66LwHpTREfaY3w>
- https://www.tiktok.com/@ipacs.knu?_t=ZM-8u0zbE172Hv&_r=1
- https://www.facebook.com/parlamentacademy/?locale=ru_RU
- <https://youtube.com/@ihorreiterovych>
- <https://www.youtube.com/watch?v=eIuHJi2Zi64>

- <https://www.youtube.com/watch?v=xRNhlU5hmPA>
- https://www.youtube.com/@ukr_parliamentarism
- <https://www.rada-poltava.gov.ua/news/24597/>
- <https://www.nizhynrada.gov.ua/news/novini/u-nizhinskiy-miskiy-radi-vidbulasya-zustrich-iz-predstavnikami-naukovoji-shkoli-vitchiznyanogo-parlamentarizmu-novi-osvitni-mozhливosti-dlya-upravlinciv-gromadi>
- <https://www.facebook.com/100064694252011/posts/1072686064897859/?rdid=qlCzFk0dUnY6QsVA#>
- <https://www.oblrada.gov.ua/perspektyvy-y-vyklyky-suchasnoho-parlamentaryzmu-obhovoryly-v-kanevi>
- <https://www.golos.com.ua/article/347432>
- https://www.golos.com.ua/article/359922#google_vignette
- Публікація Івано-Франківська обласна державна адміністрація. <https://www.facebook.com/100068881763653/posts/1323452196627493/?rdid=NtCxNsWRyj1YMmIn#>
- Публікація Людмила Сірко (заступник голови Івано-Франківської обласної цивільно-військової адміністрації.) <https://www.facebook.com/100010046676203/posts/2875310812813780/?rdid=5ChbKGKbTOcSLTp1#>
- НА телеканалі КИЇВ – до 30-річчя Конституції України <https://drive.google.com/file/d/1-RCsrtvftGwfdtfam2Yi8EToRAGkFY3T/view>
- Публікація Асоціація народних депутатів України. https://www.facebook.com/story.php?story_fbid=122303963576236015&id=61557080477184&rdid=5D4xMJSMn5qoxZhj#
- Публікація Ірини Грицай (заступник Голови Дніпропетровської обласної цивільно-військової адміністрації) <https://www.facebook.com/search/top?q=%D0%B8%D1%80%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D0%B3%D1%80%D0%B8%D1%86%D0%B0%D0%B9>

НАШІ КОРДИНАТИ:

Контактна інформація кафедри парламентаризму:

Тел.: (044) 431-48-71; Київ, вул. Академіка Ромоданова, 12/2, к. 303;
kppd2009@gmail.com

☞ Facebook: <https://www.facebook.com/parliament.department>;
<https://www.facebook.com/ipacs.knu>

☞ Instagram: <https://www.instagram.com/kafedraparlamentaryzmu?igsh=MWhlZXA1b3g0dXFyZA==>; <https://www.instagram.com/ipacs.knu?igsh=MTc2Z3BnbGw5am04NA==>

☞ Вебсайт: <https://ipacs.knu.ua>

WhatsApp: <https://whatsapp.com/channel/0029VawtWG66LwHpTREfaY3w>

TikTok: https://www.tiktok.com/@user7853639614794?_t=ZM-8u4VQ02ovZO&_r=1;
https://www.tiktok.com/@ipacs.knu?_t=ZM-8u0zbE172Hv&_r=1

